

Dosarul nr. 1ra-157/2022
1-20160022-01-1ra-01022022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Micușa Anatolie xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 18.12.2020-19.02.2021;

2. Instanța de apel: 23.03.2021-02.11.2021;

3. Instanța de recurs: 01.02.2022-19.04.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți (sediul Sîngerei) din 19 februarie 2021, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Micușa Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

A fost admisă solicitarea acuzatorului de stat și s-a dispus încasarea din contul inculpatului Micușa Anatolie în beneficiul statului cheltuieli de judecată în mărime de 2502 (două mii cinci sute doi) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Micușa Anatolie, la 13 decembrie 2019, aproximativ la ora 18:00, aflându-se în domiciliul său comun din xxxxx, în care locuiesc împreună cu soția sa Micușa Zinaida, acționând intenționat și înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a iscat un conflict cu soția Micușa Zinaida, care conform art. 133¹ lit. (a) Cod penal, se consider membru de familie al său, și în rezultatul acțiunilor sistematice de violență în familie comise asupra soției sale, acționând cu scopul cauzării suferințelor fizice și psihice soției, a numit-o cu cuvinte ofensatoare care îi lezau onoarea și demnitatea, după care i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea fâței, iar ulterior a tras-o de păr. Aceasta, în urma stresului suportat atât în ziua respectivă, cât și anterior în rezultatul acțiunilor de violență fizică

manifestate prin aplicarea loviturilor peste corp și violență psihică manifestată prin înjosirea sistematică a demnității victimei din partea soțului său, nesuportând situația conflictuală permanentă între ea și soțul său Micușa Anatolie, a încercat să se sinucidă. Astfel, Micușa Zinaida, aflându-se în bucătăria casei și-a aplicat o lovitură cu un cuțit de bucătărie în abdomen, iar conform raportului de expertiză judiciară nr. 202028D0050 din 11.02.2020, ca consecință a tentativei de sinucidere părții vătămate Micușa Zinaida, i-au fost cauzate leziuni corporale grave periculoase pentru viață, sub formă de plagă tăiat-înțepată, penetrantă a cavității abdominale cu lezarea ficatului cu hemoragie internă.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 202037A0155 din 16.10.2020 Micușa Zinaida nu suferă de careva maladii psihice, dar s-a aflat în dependență psihologică față de Micușa Anatolie și a putut fi determinată la suicid. Reieșind din particularitățile psihologice individuale, precum și din conținutul situației analizate, Micușa Zinaida a suportat traumă psihologică ce se exprimă prin stare de neliniștire. Dificultăți de adormire, hipervigibilitate, sentimente de culpabilitate, amintiri recurente ale evenimentelor traumatice.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, fapta inculpatului Micușa Anatolie întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: *violența în familie, exprimată prin acțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, fapte care au determinat sinuciderea sau încercarea de sinucidere.*

2. Sentința a fost atacată cu *apel* de către procurorul în Procuratura raionului Sîngerei, Bunduchi Anatolie, prin care a solicitat casarea sentinței din motivul blândeții pedepsei cu aplicarea în privința lui Micușa Anatolie, în baza art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2.1 În motivarea apelului procurorul a menționat că:

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată nu a ținut cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane;

- instanța de apel nu a luat în considerație poziția părții vătămate Micușa Zinaida care a declarat expres în instanță că inculpatul nu și-a schimbat comportamentul în privința ei și a membrilor de familie după comiterea infracțiunii, continuă să fie violent cu membrii familiei;

- declarațiile părții vătămate arată clar că inculpatul nu a conștientizat gravitatea faptei infracționale ce i s-a încredințat și nu a întreprins nici o măsură, acțiune pentru redresarea situației familiale unde persistă violența psihică din partea sa față de membrii familiei.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2021 a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin.(3) a normei indicate de către inculpatul Micușă Anatolie prin cererea depusă personal până la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Făcând o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, instanța de apel a ajuns la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Micușă Anatolie în baza art.201¹ alin.(3) lit.b) Cod penal, după indicii calificativi: *violența în familie, exprimată prin acțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, fapte care au determinat sinuciderea sau încercarea de sinucidere.*

Astfel instanța de apel a menționat că, instanța de fond constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpat, ținând cont de prevederile legale a art.61 și art.75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului Micușă Anatolie pedeapsa în limitele sancțiunii art.201¹ alin.(3) lit. b) Cod penal, măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptelor comise de el, fiind totodată respectate prevederile legale art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Examinând cauza penală în ordinea procedurii simplificate, în corespundere cu dispozițiile alin.(8) al art.364¹ Cod penal, instanța de fond corect a dedus în privința inculpatului Micușă Anatolie pedeapsa închisorii pe un termen de 5 ani.

Totodată, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care face parte din categoria infracțiunilor grave, recunoașterea vinei, conștientizarea pericolului faptei comise, căința sinceră, comportarea inculpatului după consumarea infracțiunii, anterior nefiind în conflict cu legea, instanța de apel a conchis că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate, aplicând în sensul dat prevederile art.90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a constată că prima instanță a efectuat o amplă cercetare a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, evidențiind în acest sens că, a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii și s-a căit sincer în cele comise, a contribuit activ la judecarea cauzei, se caracterizează pozitiv la locul de trai. Respectiv, pe caz există circumstanțe pertinente întru aplicarea instituției suspendării executării pedepsei închisorii în privința inculpatului Micușă Anatolie.

Argumentele procurorului în apelul declarat, privitor la declarațiile părții vătămate prin care ultima a susținut că inculpatul nu și-a schimbat comportamentul violent, nu și-au găsit confirmare. Colegiul a verificat conținutul declarațiilor părții vătămate Micușă Zinaida enunțate în conținutul sentinței adoptate de prima instanță, cât și cele expuse de partea vătămată în cadrul dezbaterilor judiciare. Astfel, s-a constatat că partea vătămată nu a făcut referire la careva acțiuni violente recidiviste a inculpatului în adresa ei ulterior comiterii infracțiunii cercetate pe caz.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță corect, legal și întemeiat a stabilit în privința inculpatului pedeapsa închisorii cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, pedeapsă pe care Colegiul a considerat-o echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, care invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea deciziei, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal în rest decizia să fie menținută, invocând blândețea pedepsei.

Suplimentar acuzarea invocă faptul că, victima s-a aflat în dependență psihologică față de Micușa Anatolie atât la data comiterii infracțiunii cât și în cadrul examinării cauzei penale în cadrul instanței de apel fapt ce a determinat-o pe partea vătămată să susțină poziția inculpatului în cadrul examinării cauzei la Curtea de Apel Bălți.

Menționează recurentul că, partea vătămată, fiind sistematic supusă violenței fizice și psihice în familie, a recurs la tentativă de sinucidere. Subliniază faptul că partea vătămată nu s-a adresat imediat la instituțiile de drept dar a recurs la o tentativă de sinucidere ceea ce demonstrează faptul dependenței psihologice a părții vătămate față de inculpat, frica părții vătămate, deznădejdea, interiorizarea trăirilor psihice și pericolul social ce-l reprezintă inculpatul atât în familie cât și în societate.

Acuzarea urmărește să preîntâmpine aplicarea sistematică a violenței fizice și psihice față de partea vătămată, înlăturarea dependenței psihologice a părții vătămate față de inculpat și reeducarea inculpatului în condițiile existente.

5. *Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente:*

Potrivit art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Conform art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiurile de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală ce stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1 Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent, prin prisma art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stabilește că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, Colegiul lărgit constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmare, dat fiind faptul că, instanța de

apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 415, 417 alin. 8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul apărării, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Colegiul penal lărgit constată că, temeiul la care se referă autorul recursului nu persistă în cauză, deoarece, instanța de apel la adoptarea soluției de admitere a apelului în partea stabilirii pedepsei și în latură civilă, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată. Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

5.2 Referitor la eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, potrivit căreia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel dacă *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul penal lărgit în raport cu motivele invocate în recurs, constată că, o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat în acest sens, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate întrucât instanța de fond i-a aplicat inculpatului Micușa Anatolie în baza art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod penal, cu respectarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, și aplicarea art.90 Cod penal o pedeapsă echitabilă și în limitele legii penale.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține faptul că, argumentele invocate de recurent precum că, *partea vătămată, fiind sistematic supusă violenței fizice și psihice în familie, a recurs la tentativă de sinucidere*, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra căroră s-a formulat și s-a punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului în hotărârea pronunțată, pe care Colegiul penal lărgit le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Astfel că, Colegiul penal lărgit este solidar cu concluzia instanței de apel de menținere a soluției primei instanțe privind suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilită inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. b) Cod Penal pe o perioadă de 4 ani, fiind luat în considerație faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a conștientizat pericolul faptei comise, a contribuit activ la judecarea cauzei, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost în conflict cu legea, fapt ce demonstrează că scopul pedepsei poate fi atins și cu aplicarea în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal, adică condamnarea cu suspendarea executării pedepsei cu închisoare.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a menține aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat

executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanțele de fond au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală au constatat că, pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind excluderea aplicării dispozițiilor art. 90 Cod penal, în privința lui Micușa Anatolie.

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit conchide, că în cauza dată nu și-au găsit confirmarea temeiurile de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit legii.

Conform art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Având ca reper cele menționate supra, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul declarat de către procuror, este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe *Micușa Anatolie xxxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 mai 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie